

*Ka socijalnoj koheziji- Utjecaj na politike socijalnog uključivanja za
višestruko marginalizirane grupe žena, žrtve obiteljskog nasilja*

Analiza lokalnih politika grada Slavenskog Broda
i Brodsko-posavske županije s aspekta prava žena

Slavonski Brod, 2011. godine

Analiza je napravljena u sklopu projekta „Ka socijalnoj koheziji – Utjecaj na politike socijalnog uključivanja za višestruko marginalizirane grupe žena, žrtve nasilja u obitelji“ koji financira Evropska unija. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Centra za žene žrtve rata i ni na koji način ne odražava stavove Evropske unije.

Analiza lokalnih politika Grada Slavanskog Broda i Brodsko-posavske županije s aspekta prava žena nastala je u okviru projekta *Ka socijalnoj koheziji – Utjecaj na politike socijalnog uključivanja za višestruko marginalizirane grupe žena, žrtve nasilja u obitelji*. Cilj ovog teksta je analiza lokalnih politika i strategija koje je grad Slavonski Brod i Brodsko-posavska županija donijela u svrhu socijalnog uključivanja žena koje su preživjele nasilje u obitelji. Analiza je izvršena kroz četiri osnovne teme: **briga o djeci i socijalne usluge; zapošljavanje, prekvalifikacija i obrazovanje odraslih; socijalno stanovanje; dostupna pravda.**

Brodsko-posavska županija jedna je od 20 hrvatskih županija koje, uz grad Zagreb kao zasebnu jedinicu, čine administrativni teritorijalni ustroj Republike Hrvatske. Županija je jedinica područne (regionalne) samouprave i sastoji se od jedinica lokalne samouprave odnosno gradova i općina. Brodsko-posavsku županiju čine 2 grada i 26 općina. Ured državne uprave u Brodsko-posavskoj županiji je nadležan za upravno-administrativne poslove na županijskoj razini. Županija kao područna (regionalna) jedinica ima svoju samoupravu odnosno zakonodavnu (Županijska skupština) i izvršnu vlast (Županijsko poglavarstvo) odnosno administrativna tijela (upravni odjeli i službe) u njihovoj funkciji.

Brodsko-posavska županija smještena je u južnom dijelu slavonske nizine i obuhvaća prostor od ukupno 2.034 km² što čini 3,61 % ukupnog teritorija Republike Hrvatske (56.542 km²). Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, ima 158.559 stanovnika. U strukturi stanovništva žene sudjeluju sa 51,47 %, a muškarci sa 48,53 %. Starosna struktura stanovništva je relativno uravnotežena. Posjeduje značajan gospodarski potencijal kojeg karakteriziraju plodna poljoprivredna zemlja, šumske površine, strateški položaj s raskrižjem važnih prometnih pravaca i stvorena infrastruktura.

Glavni izazovi s kojima je suočena Brodsko-posavska županija su slijedeći:

- Pad broja stanovnika: Značajno smanjenje broja stanovnika na zapadnom dijelu Županije, a posebice na ratom stradalim i ruralnim područjima (prosječna godišnja stopa rasta iznosi -0,29%)
- Pad industrijske proizvodnje: Posljedice ratnih razaranja, težak proces privatizacije prema ekonomiji otvorenog tržišta, kasnija problematična privatizacija državne imovine, nedostatak domaćih i stranih poslovnih investicija, ovisnost o uvoznim dobrima i uslugama, negativni financijski rezultati poduzeća te negativna vanjskotrgovinska bilanca uzrokovali su veliki pad industrijske proizvodnje.
- Visoka stopa nezaposlenosti: (jedna od najviših u RH sa stopom nezaposlenosti od 42,07 % u 2003. godini). Zbog posustajućeg gospodarstva i neadekvatnog tržišta rada mnogo ljudi teško pronalazi posao. Potrebno je naglasiti da prema brojčanim

Brodsko-posavska županija je u razdoblju od 1993. do 2011. godine izradila niz strateških dokumenata među kojima najvažnije mjesto zauzimaju:

- Program gospodarskog i društvenog razvitka Brodsko-posavske županije 1996. – 2005.
- ROP – Regionalni operativni program Brodsko-posavske županije 2005. – 2012.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala 2006. – 2012.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala 2011. – 2013.

- Županijska razvojna strategija Brodsko-posavske županije 2011.-2013.

Nadalje, ima niz programskih dokumenata odnosno konkretnih projekata različitih razina i iz različitih područja. U nastavku se navodi taksativni prikaz najvažnijih:

- ❖ Globalni programi
 - Prostorni plan Brodsko-posavske županije
- ❖ Područje gospodarstva – industrija
 - Program poticanja malog gospodarstva Brodsko-posavske županije
- ❖ Područje gospodarstva – poljoprivreda
 - Program kreditiranja poljoprivrede na području Brodsko-posavske županije
 - Program Sušionice povrća i voća d.o.o. Vrpolje
 - Program umjetnog osjemenjivanja svinja na području Brodsko-posavske županije
 - Program mjera protiv trihineloze i ostalih zaraznih bolesti svinja u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima
 - Program sufinanciranja kupnje deklariranog sadnog materijala
- ❖ Područje infrastrukture
 - Vodoopskrbni sustav Brodsko-posavske županije, Idejno rješenje
 - Studija zaštite voda na području Brodsko-posavske županije
 - Studija i idejni projekt opskrbe prirodnim plinom Brodsko-posavske županije
 - Program kapitalnih ulaganja u objekte infrastrukture na području Brodskoposavske županije za 2004. Godinu
 - Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Brodsko-posavske županije
- ❖ Područje zdravstva i socijalne skrbi
 - Prenamjena Bolnice za plućne bolesti „Strmac“ Nova Gradiška u Ustanovu socijalne skrbi
 - Centar za rehabilitaciju i radno osposobljavanje u Slavonskom Brodu
 - Formiranje odsjeka za palijativno-hospicijsku skrb
 - Osiguranje prostora za djelatnost preventivne školske medicine
 - Osiguranje prostora djelatnosti primarne zdravstvene zaštite - ambulante obiteljske medicine ravnomjerno raspoređene na cijelom području Županije
 - Centar za odgoj i kratkotrajni prihvrat djece i maloljetnika
 - Godišnji pregled stanovništva ugroženog od EN
 - Opremanje odjela za razvoj interventne kardiologije i interventne radiologije u Općoj bolnici Slavonski Brod
 - Adaptacija psihijatrije i neurologije za potrebe internističke djelatnosti sa odgovarajućom podspecijalističkom djelatnosti

- ❖ Područje društvenih djelatnosti
 - Mreža osnovnih škola
 - Mreža srednjih škola
 - Analiza stanja i razvoj sporta na području Brodsko-posavske županije
 - Analiza stanja, financiranje i razvoj kulture na području Brodsko-posavske županije
 - Kapitalna ulaganja u društvenim djelatnostima do 2007. Godine
 - Plan razvoja visokog školstva

Brodsko-posavska županija na sjednici Županijske skupštine 2005. godine usvojila je svoj **Regionalni operativni program (ROP)** – srednjoročni razvojni dokument za razdoblje od 2005. do 2012. godine kojim su dogovorena i formulirana četiri ključna razvojna cilja na bazi vizije Županije :

- 1) Jačanje gospodarstva na način koji vodi značajnom i trajnom smanjenju nezaposlenosti.
- 2) Izgradnja infrastrukture koja je nužna za razvoj poduzetništva i mudro gospodarenje okolišem.
- 3) Intenzivan razvoj obrazovnih sustava na način relevantan za gospodarstvo.
- 4) Razvoj socijalne infrastrukture sa ciljem poboljšanja položaja osjetljivih grupa društva.

Specifični projekti koji će provesti viziju u djelo i koji se smatraju prioritetnima za Županiju grupirani su u tri područja:

- 1) Ekonomska infrastruktura
- 2) Fizička infrastruktura
- 3) Socijalna infrastruktura

Okvir ROP-a sastoji se od strategije i projekata koji bi mogli biti provedeni u navedenom planiranom razdoblju od 7 godina. Projekti koji su usmjereni na ostvarivanje prava žena žrtvi obiteljskog nasilja nalaze se unutar grupe Socijalne infrastrukture kojom je predviđeno financiranje projekata nevladinih udruga s tim da će ROP istražiti načine za veću uključenost građana u odlučivanju te u istoj kategoriji planirano financiranje projekta u sektoru zdravstva i socijalne skrbi kao prioritetnog područja.

ROP-om su predviđene sljedeće mjere za razvoj socijalne infrastrukture sa ciljem poboljšanja položaja osjetljivih grupa društva a koje se mogu odnositi na žene žrtve obiteljskog nasilja unutar kojih bi one mogle biti jedna od cijanih skupina:

- Podrška sektoru zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
 - MJERA 35: Programi podrške nevladinim udrugama kako bi im se omogućilo da povećaju i poboljšaju svoje sudjelovanje u sektoru zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
 - MJERA 38: Izrada i provedba programa socijalne i gospodarske uključenosti te programa pomoći ranjivim skupinama
 - MJERA 39: Vaninstitucionalni programi socijalne skrbi

ROP Brodsko-posavske županije zamišljen je tako da se adekvatno odnosi prema važnim razvojnim temama Europske unije kao što je promocija jednakih mogućnosti i ljudska prava i to na način da će se:

- promicati jednakosti muškaraca i žena u cijelom ROP-u;
- pomagati ljudima s poteškoćama u omogućavanju pristupa poslovima, robi i uslugama;
- promovirati društveno uključivanje za one ljude koji ostaju marginalizirani u gospodarskom i društvenom životu Županije.

Tako se navodi da će se osigurati prikladna spolna ravnoteža i zastupanje ključnih organizacija civilnog društva unutar institucionalne strukture odabrane da provodi ROP. Nadalje, tema jednakih mogućnosti provoditi će se u svim prioritetima kroz aktivnosti kojima se pruža podrška. ROP promiče jednak pristup svih ljudi obrazovanju, obuci i mogućnostima zapošljavanja koje nudi ROP bez obzira na spol, invaliditet ili etničko porijeklo. Da bi se to postiglo, nastojati će se postići tri cilja koji će biti integrirani kroz cijeli ROP:

- 1) Prvi cilj je povećati i osigurati pristup obrazovanju, obuci i mogućnostima zapošljavanja za žene, invalide i druge skupine.
- 2) Drugi cilj je povećati broj žena i invalida s osiguranim pristupom obuci i zaposlenju u višim platežnim razredima i sektorima viših vještina i samozapošljavanja.
- 3) Treći cilj je povećati broj poslodavaca i organizacija koje pružaju obuku i primjenjuju politike jednakih mogućnosti i radnih praksi kako bi se uskladio radni i obiteljski život.

ŽUPANIJSKA RAZVOJA STRATEGIJE 2011.g.- 2013.g.

Županijska razvojna strategija Brodsko-posavske županije temeljni je dokument gospodarsko-društvenog razvoja Brodsko-posavske županije od dana njegovog usvajanja od strane Županijske skupštine 2011. godine do kraja 2013. godine koja ne samo da utvrđuje institucionalni temelj Županije potreban za podršku i izradu razvojnih projekata, već stvara okvir unutar kojeg su definirane sve aktivnosti, potrebne za ostvarenje postavljenih ciljeva koji se odnose na dugoročan rast i razvoj društveno-gospodarskog života Županije.

Strategijom se utvrđuju dugoročni ciljevi Županije, usklađeni sa specifičnim ciljevima budućeg gospodarskog i društvenog razvoja Županije. U donošenju ciljeva Strategije uzeti su u obzir razvojni potencijali, interne i eksterne okolnosti, procjena snaga i slabosti kao i budućih potreba stanovnika. Temeljem Strategije nositelji razvoja Županije osiguravaju potrebne preduvjete za postizanje održivog željenog rezultata razvoja. Uporište Strategije je u Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske koji uređuje ciljeve i načela upravljanja regionalnim razvojem. Politika regionalnog razvoja Republike Hrvatske uređena je Strategijom regionalnog razvoja, usvojenoj u lipnju 2010. kojom su definirana ključna načela razvoja za svaku statističku regiju. Preteče strateškog planiranja Županije su Strategija regionalnog razvoja RH i Regionalni operativni plan Brodskoposavske županije, za razdoblje od 2005. do 2012. godine.

Strateški razvojni ciljevi Brodsko-posavske županije u razdoblju 2010. – 2013. godine su:

- 1) Jačanje gospodarstva na način koji vodi značajnom i kontinuiranom povedanju zaposlenosti i kvalitete radnih mjesta
- 2) Zaštita prirode i okoliša kao temelja održivog razvoja i gospodarskih aktivnosti
- 3) Kontinuiran razvoj obrazovnog sustava u skladu s potrebama gospodarstva

4) Poboljšanje kvalitete života, razvoj društvene infrastrukture i unapređenje položaja socijalno osjetljivih skupina

Žene žrtve obiteljskog nasilja u Strategiji nisu posebno prepoznate a ciljevi putem kojih bi one mogle ostvariti svoja prava su strateški cilj 1, strateški cilj 3 i strateški cilj 4. i to unutar ciljanih skupina: „stanovnici Brodsko-posavske županije“, „nezaposleni“, „socijalno ugrožene skupine“ i „socijalno isključene i marginalizirane skupine“ putem mjera koje su propisane.

STRATEGIJA RAZVOJA LJUDSKIH POTENCIJALA BRODSKO POSAVSKE ŽUPANIJE 2011.g.- 2013.g.

Strategija razvoja ljudskih potencijala ključni je strateški dokument kojim se definiraju smjerovi politika zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja na županijskoj razini te je usklađena s relevantnim regionalnim, nacionalnim i europskim strateškim dokumentima. Ovaj dokument sadrži viziju, ciljeve i prioritetne mjere razvoja ljudskih potencijala prepoznate od strane ključnih dionika na lokalnom tržištu rada. Prioriti predstavljaju sažeti opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije i koja su u skladu sa strateškim ciljevima na nacionalnoj i europskoj razini. Buduća željena situacija u području zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja temelji se na rezultatima analize tržišta rada i SWOT analize.

Prioritetne osi su :

- Prioritetna os 1: Potpora pristupu održivom zapošljavanju i prilagodljivosti radne snage
- Prioritetna os 2: Pojačanje socijalne uključenosti skupina u nepovoljnom položaju i osoba s posebnim potrebama
- Prioritetna os 3: Poboljšanje ljudskog kapitala u obrazovanju, istraživanju i razvoju
- Prioritetna os 4: Jačanje uloge civilnoga društva za bolje upravljanje

Unutar svake Prioritetne osi definirane su mjere, kao intervencije i aktivnosti u području razvoja ljudskih potencijala koje predstavljaju okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata.

BRIGA O DJECI I SOCIJALNE USLUGE

Županijska razvojna strategija Brodsko-posavske županije 2011.g.- 2013.g. donosi analizu stanja Brodsko posavske županije iz koje donosimo opis stanja odgoja i obrazovanja te zdravstva i socijalne skrbi koji su značajni za temu briga o djeci i socijalne usluge.

Predškolski odgoj

Predškolski odgoj i naobrazba obuhvaća programe odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece predškolske dobi od 6 mjeseci do 6 godina odnosno do polaska u školu. Na području Brodsko–posavske županije program predškolskog odgoja i naobrazbe ostvaruje se u 4 ustanove predškolskog odgoja - dječiji vrtići. Osnivači dječijih vrtića su grad Slavonski Brod i grad Nova Gradiška koji financiraju troškove primarnih programa dječijih vrtića u iznosu od 70-75%, dok roditelji plaćaju ostatak. Broj djece uključene u programe predškolskog odgoja i naobrazne čini 28% populacije predškolske djece u županiji. U odnosu na prosjek Republike Hrvatske (43%) Brodsko posavska županija je pri

samom dnu po postotku obuhvata u primarnom predškolskom programu u odnosu na ukupnu populaciju (13,64%).

Osnovno školstvo

Djelatnost osnovnog obrazovanja u osnovnoj školi obuhvaća opće obrazovanje te druge oblike obrazovanja djece i mladih. Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, definirana je obveza osnovnog obrazovanja za sve učenike u RH u pravilu od 6 do 15 godina života. Na području Brodsko posavske županije ima 35 osnovnih škola od čega decentralizacijom funkcija za 24 osnovne škole prava ima Županija s za 11 škola grad Slavonski Brod. Osnovne škole na području županije kojima je osnivač Brodsko posavska županija bilježe pad broja upisanih učenika za 4,2 % u odnosu na prethodnu školsku godinu. Pad broja učenika polaznika osnovne škole posljedica je dugogodišnjeg negativnog demografskog trenda zabilježenog tijekom proteklog i početkom ovog desetljeća.

Srednjoškolsko obrazovanje

Na temelju čl. 37 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem školstvu (NN br. 59 /01) i točke 1 Odluke Vlade RH od 10 srpnja 2001.g., Brodsko posavska županija ima osnivačka prava i obveze prema 12 srednjih škola. U školskoj 2010/2011 godini na području Brodsko posavske županije srednje škole pohađalo je 7.229 učenika kroz:

- Gimnazijske programe 24, 8 % ukupne populacije učenika u srednjem obrazovanju
- Strukovne programe 45, 4 %
- Trogodišnje strukovne programe 29,69 %

Od ukupnog broja upisanih učenika, 80 % učenika gimnazije se upiše na fakultete i 50- 60 % učenika strukovnih škola.

Zdravstvena skrb

Zdravstvena zaštita u Brodsko-posavskoj županiji odvija se na primarnoj i sekundarnoj zaštiti. Primarna zdravstvena zaštita u Brodsko-posavskoj županiji obavlja se u domovima zdravlja praksom temeljne koncesije, Županijskom zavodu za hitnu medicinu, Zavodu za javno zdravstvo Brodsko posavske županije.

Domovi zdravlja

Na području županije djeluju dva doma zdravlja. Domovi zdravlja zapošljavaju 61 liječnika/cu i 114 medicinskih sestara. Na nivou domova zdravlja obavljaju se slijedeće djelatnosti: opća (obiteljska medicina – 18 timova, patronažna zdravstvena zaštita, zdravstvena zaštita djece predškolskog uzrasta – 2 tima, stomatološka zdravstvena zaštita – 18 timova, zdravstvena zaštita žena – 8 timova, hitna medicinska pomoć i sanitetski prijevoz, palijativna skrb bolesnika, zdravstvena njega i medicina rada.

Privatna praksa temeljem koncesije

Od 1 siječnja 2011.g. primarna zdravstvena zaštita u djelatnosti opće (obiteljske) medicine (59 timova) dentalne zdravstvene zaštite (47 timova), zdravstvene zaštite dojenčadi i predškolske djece (4 tima) zdravstvene zaštite žena (2 tima) laboratorijske dijagnostike (2 tima) i zdravstvene njege u kući (50 timova).

Županijski zavod za hitnu medicinu

Županijski zavod osnovan je 2010.g. a provodi mjere hitne medicine na području BPŽ, osigurava suradnju u pružanju hitne medicine sa susjednim jedinicama područne samouprave, organizira i osigurava popunjavanje mreže timova na području BPŽ, osigurava provedbu utvrđenih standarda opreme, vozila i zdravstvenih radnika, provodi standarde hitne medicine za hitni medicinski prijevoz cestom, osigurava kvalitetu rada, sudjeluje u planiranju i provedbi obrazovnih zdravstvenih radnika, provodi stručna i znanstvena istraživanja iz područja hitne medicine u suradnji s Hrvatskim zavodom za hitnu medicinu.

Zavod za javno zdravstvo

Zavod za javno zdravstvo BPŽ svoju djelatnost provodi na dvije lokacije u Slavanskom Brodu i dvije dvije lokacije u Novoj Gradišci. Zavod za javno zdravstvo ima važnu ulogu u provođenju preventivnih mjera zaštite stanovništva BPŽ. Značajna je uloga Zavoda u preventivnoj mjeri zdravstvene zaštite djece u osnovnim, srednjim školama, fakultetima, obavljanju mikrobiološke djelatnosti, analiziranju higijene ispravnosti vode, stanja vodoopskrbe, zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe. Služba za javno zdravstvo, zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje glavni je nositelj programa prevencije i izvaninstitucionalnog liječenja bolesti ovisnosti u BPŽ. Na području BPŽ živi 163.322 osigurane osobe, što ukazuje na problem nedostatka liječničke primarne zdravstvene zaštite, jer primarna zdravstvena zaštita nije jednako dostupna svim stanovnicima Županije.

Ljekarska djelatnost.

Na prostoru BPŽ ima 38 ljekarni od toga je 18 u Slavanskom Brodu, 4 u Novoj gradišci a ostale se nalaze u općinskim središtima.

Sekundarna zdravstvena zaštita

Stacionarna zdravstvena zaštita odvija se kroz rad dviju bolnica .Jedna se nalazi u Slavanskom Brodu a druga u Novoj Gradišci. Bolnica u Slavanskom Brodu obavlja djelatnost zdravstvene zaštite na nivou dnevne bolnice u okviru specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite za liječenje akutnih bolesti. Bolnica rasplaže sa 511 ugovorenih kreveta. Bolnica u Nojoj Gradišci prema Pravilniku o uvjetima za razvrstavanje bolničkih zdravstvenih ustanova u kategorije ustanova je gradska (lokalna) bolnica. U bolnici je zaposelno 63 liječnika a raspolaže sa 160 kreveta.

Socijalna skrb

Ustanove socijalne skrbi na području Brodsko-posavske županije čine centri za socijalnu skrb i domovi socijalne skrbi. Na području naše županije kao domovi socijalne skrbi djeluje Dom za starije i nemoćne osobe Slavonski Brod i Dom za djecu i mladež (bez odgovarajuće roditeljske skrbi). Na području naše županije djeluju dva centra za socijalnu skrb i to Centar za socijalnu skrb Slavonski Brod i Centar za socijalnu skrb Nova Gradiška.

Odluke Grada Slavanskog Broda i Brodsko-posavske županije

Temeljem Zakona o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN 10/97., 107/07) djelatnost predškolskog odgoja i naobrazbe, te skrbi o djeci predškolske dobi dio je sustava odgoja i naobrazbe. Gradovi i općine, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, imaju pravo i obvezu odlučivati o potrebama i interesima građana na svom području za organiziranjem i ostvarivanjem programa predškolskog odgoja te radi zadovoljavanja tih potreba osnivati dječje vrtiće. Prema Zakonu dječje vrtiće mogu osnovati:

1. Republika Hrvatska,
2. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
3. vjerske zajednice,
4. druge pravne i fizičke osobe.

Dječji vrtić mogu zajednički osnovati jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i fizička i pravna osoba. Republika Hrvatska osniva dječji vrtić zakonom ili uredbom Vlade Republike Hrvatske ili rješenjem Ministarstva prosvjete i športa.

Na području Brodsko-posavske županije osnovni nositelj provedbe gradskog programa javnih potreba u predškolskom odgoju su ustanove dječiji vrtići kojima je osnivač i vlasnik Grad Slavonski Brod a financiraju se sredstvima iz gradskog proračuna, te sudjelovanjem roditelja u cijeni programa predškolskog odgoja što ih ostvaruju njihova djeca. Na području grada su 4 dječija vrtića i prvenstveno provode redoviti primarni program predškolskog odgoja za 969 djece. Djeca čiji roditelji su u sustavu socijalne skrbi ili teškog imovnog stanja imaju pravo na besplatan boravak u vrtiću. Žene žrtve obiteljskog nasilja u gradskim odlukama u ovoj problematici nisu posebno prepoznate i svoja prava mogu ostvariti u kategoriji socijalno ugroženih.

Na području grada djeluju dječiji vrtići s posebnim programom, „Cekin“ koji provodi Montessori program i Posebni program za djecu s teškoćama u razvoju. Grad sufinancira Program kao i boravak djece u redovitom programu.

Dječji vrtići u Gradu Slavonskom Brodu i

Socijalne usluge temelje se na:

- Zakonu o socijalnoj skrbi (NN br. 57/11)
- Odluci o socijalnoj skrbi grada Slavenskog Broda
- Procjeni korisnika koji će ostvariti pojedine oblike pomoći
- Dostavljanju projekata/programa udruga koji su od interesa za grad Slavonski Brod

Temeljem navedenih zakona donesene su razne odluke Grada i Županije vezane za socijalne usluge koje su opisane u nastavku.

Subvencija prijevoza

Za određene kategorije stanovništva: umirovljenici, učenici i studenti, te dobrovoljni davaoci krvi, predviđena je subvencija prijevoza.

- Subvencija prijevoza za sve učenike i studente (1201 učenik i student) sa područja grada Slavenskog Broda za vrijeme trajanja školske godine temeljem mjesečnih

subvencija katara koje grad financira u iznosu od 70,00 kuna dok student ili učenik plaća 100,00 kuna

- Subvencija prijevoza 1584 umirovljenika s primanjima manjim od 2.500,00 kn temeljem mjesečnih subvencionalnih karata koje Grad sufinancira u iznosu od 110,00 kn.
- Prijevoz dobrovoljnih davatelja krvi(muškarci s 40 i više darivanja, žene s trideset i više darivanja) i djece do 7 godina starosti uz pratnju roditelja, prijevoznik vrši bez naknade

Iz navedenih kategorija evidentno je da žene žrtve obiteljskog nasilja u gradskim odlukama u ovoj problematici nisu posebno prepoznate.

Naknade kućanstvima za nabavku ogrjeva

Sredstva za naknadu kućanstvima za nabavku ogrjeva, osiguravaju se sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi, te o Odluci o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja Centra za socijalnu skrb Brodsko-posavske županije i pomoći za podmirenje troškova stanovanja korisnicima koji se griju na drva, a koju brodsko-posavska županija donosi početkom svake godine temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o minimalnim financijskim standardima materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb i pomoći za podmirenje troškova stanovanja.

Samcu ili obitelji koji ispunjava propisane uvjete, za ostvarivanje prava na pomoć za podmirenje troškova stanovanja, a koja se griju na drva može se, jednom godišnje osigurati 3m³ drva ili se može odobriti novčani iznos za podmirenje tog troška u visini koju odlukom odredi nadležna jedinica područne (regionalne) samouprave. Kriterij koji se je do sada primjenjivao bio je iznos od 950,00 kn po korisniku pomoći. Isplata pomoći tereti sredstva proračuna Brodsko-posavske županije.

Žene žrtve obiteljskog nasilja nisu posebno prepoznate i svoja prava mogu ostvariti ako ispunjavaju propisane uvjete.

Pomoć za podmirenje troškova stanovanja

Grad Slavonski Brod, osigurava sredstva za pomoć za podmirenje troškova stanovanja građanima Grada Slavenskog Broda, koji se nalaze u stanju socijalne potrebe i ne mogu sami platiti navedene troškove, a ispunjavaju propisane uvjete za ostvarivanje ovog prava. Troškovi stanovanja u smislu zakona o socijalnoj skrbi Grada Slavenskog Broda odnose se na najamninu, komunalnu naknadu, električnu energiju, plin, grijanje i vodu. Iz proračuna Grada Slavenskog Broda, za ovu vrstu pomoći u 2012. godini planirano je 2.050.000,00 kn.

Žene žrtve obiteljskog nasilja u nisu posebno prepoznate i svoja prava mogu ostvariti ako se nalaze u stanju socijalne potrebe i ako ispunjavaju propisane uvjete.

Socijalna skrb-ostale pomoći

Pomoći namjenjene građanima i kućanstvima s ove pozicije temelje se na Odluci o socijalnoj skrbi Grada Slavenskog Broda a odnose se na:

- Besplatano ljetovanje djece u odmaralištu u Starom Gradu
- Dostavu obroka za korisnike Programa „Pomoć u kući starijim i nemoćnim osobama“
- Program „Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama“
- Pomoć za pogrebne troškove
- Jednokratne pomoći

Osim pomoći namjenjenih građanima i kućanstvima koje se realiziraju kroz ostvarivanje prava sukladno Odluci o socijalnoj skrbi Grada Slavonskom Broda, Grad posebno skrbi određenim kategorijama stanovništva kao što su žrtve obiteljskog nasilja, mladima, osobama sa invaliditetom, zdravstveni programi gradskog Crvenog križa.

U sklopu posebne skrbi za navedene skupine, Grad Slavonski Brod, Županija Brodsko posavska i Ministarstvo socijalne politike i mladih sufinanciraju Program „Savjetovalište i sklonište za žene i djecu žrtve obiteljskog nasilja“ kojeg provodi Udruga Brod grupa za ženska ljudska prava.

Financiranje projekata/programa udruga koje su od socijalnog, zdravstvenog i humanitarnog interesa za grad temelji se na objavljenom Natječaju za financiranje udruga. Odabir programa/projekata udruga koji su od interesa za grad Slavonski Brod vrši Povjerenstvo. Nakon analize pristiglih programa vrši se raspodjela planiranih sredstava. Prednost pri financiranju imaju udruge koje svojim radom podižu kvalitetu pomoći, resocijalizaciju i integraciju za osobe s invaliditetom (gluhe osobe, slijepe osobe, mentalno retardirane osobe, osobe s tjelesnom invalidnošću), ratne stradalnike i humanitarne udruge.

Naknada za novorođenčad

Temeljem Odluke Gradskog vijeća Slavonskog Broda iz 2007. godine isplaćuje se jednokratna pomoć za novorođenčad. Za 2012. godinu planirana je isplata jednokratne novčane pomoći za novorođenčad u iznosu od 1.500,00 kuna. Pravo na pomoć ostvaruju roditelji koji imaju prebivalište na području grada Slavonskog Broda najmanje godinu dana prije rođenja djeteta, a zahtjev se podnosi u roku od 6 mjeseci od rođenja djeteta.

Pomoć osobama s invaliditetom

U suradnji s Povjerenstvom za osobe s invaliditetom nastavlja se rad na poboljšanju uvjeta života za osobe s invaliditetom. Cilj je omogućiti što primjerenije uvjete života ovim osobama kroz prilagodbu stanovanja, nabavku ortopedskih pomagala i sl.

Stipendije

Pravilnikom koji su utvrdili grad i županija dodjeljuju se stipendije studentima s područja grada i županije. Sukladno Pravilniku, odabir vrši Komisija za odabir studenata. Za akademsku 2011./2012. godinu grad će dodijeliti stipendije za 25 studenata u iznosu od 1000 kn a Županija Brodsko posavska godišnje stipendira 15 studenata sa područja brodsko posavke županije u iznosu od 1000 kn za svakog studenta.

Županijska razvojna strategija Brodsko-posavske županije

Županijska razvojna strategija Brodsko-posavske županije donosi niz mjera koje će podići kvalitetu života stanovnika županije. Tako su u području brige o djeci i socijalnih usluga važne sljedeće propisane mjere:

- ❖ Mjere u okviru Strateškog cilja 3 - Kontinuiran razvoj obrazovnog sustava u skladu s potrebama gospodarstva,
 - Mjere u okviru Prioriteta 1: Praćenje potreba tržišta rada
- Mjera 3.1.1: Razvoj mreže srednjih škola i transformacija strukovnog obrazovanja u skladu s novim Zakonom o strukovnom obrazovanju

Cilj mjere je:

- Razvoj mreže srednjih škola
- Transformacija strukovnog obrazovanja u skladu s novim Zakonom o strukovnom obrazovanju
- Mjera 3.1.2: Prilagodba novih programa i upisnih kvota potrebama gospodarstva i interesima učenika

Cilj mjere je:

- Dostupnost usluga profesionalnog usmjeravanja i savjetovanja
- Razvijeni novi obrazovni programi sukladno potrebama gospodarstva
- Postojeći programi usklađeni sa potrebama gospodarstva
- Usklađenost obrazovnog sustava sa potrebama gospodarstva i interesima učenika
- Mjera 3.1.3: Uvođenje posebnih programa za djecu s teškoćama u razvoju

Cilj mjere je:

- Razvijeni novi obrazovni programi za djecu s poteškoćama u razvoju
- ❖ Mjere u okviru Strateškog cilja 4 - Poboljšanje kvalitete života, razvoj društvene infrastrukture i unapređenje položaja socijalno osjetljivih skupina
 - Mjere u okviru Prioriteta 1: Podrška sektoru zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- Mjera 4.1.2: Unapređenje zdravlja stanovništva i zaštita zdravlja ljudi od djelovanja štetnih čimbenika okoliša

Cilj mjere je:

- Uspostavljeni sustavi mjerenja kakvoće okolišnih čimbenika
- Provedeni preventivni programi s ciljem zaštite zdravlja stanovništva
- Mjera 4.1.3: Programi socijalne skrbi

Cilj mjere je:

- Razvoj i provođenje novih programa socijalne skrbi
- Suradnja javnog, privatnog i civilnog sektora u razvoju socijalnih usluga
- Obnova infrastrukture socijalne skrbi
- Mjera 4.1.4: Izrada i provedba programa socijalne i gospodarske uključenosti te programa pomoći socijalno osjetljivim skupinama

Cilj mjere je:

- Povedati socijalnu inkluziju svih skupina društva u društveni život putem uključivanja u različite programe

- Mjere u okviru Prioriteta 2: Unapređenje kvalitete života
- Mjera 4.2.1: Poboljšanje javnog prijevoza u Županiji

Cilj mjere je:

- Osiguravanje sredstava u Proračunu BPŽ za subvencioniranje prijevoza
- Usklađenost prometnih linija s radnim vremenom i odvijanjem nastave u školama
- Mjera 4.2.2: Stvaranje približno jednakih uvjeta za školovanje na području cijele Županije

Cilj mjere je:

- Izgradnja novih škola
- Adaptacija i dogradnja postojećih škola
- Izgradnja novih školskih dvorana
- Adaptacija i dogradnja postojećih sportskih dvorana
- Mjera 4.2.3: Unapređenje učeničkog i studentskog standarda

Cilj mjere je:

- Razvoj smještajnih kapaciteta učenika i studenata
- Povećanje broja menzi u BPŽ
- Subvencioniranje stanovanja učenika i studenata

Strategije razvoja ljudskih potencijala brodske županije 2011.g.- 2013.g. donosi sljedeće prioritete i mjere kojima propisuje smjerove politike zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja na županijskoj razini, a koje su bitne za žene žrtve obiteljskog nasilja utemi briga o djeci i socijalne usluge:

- Prioriteta os 2: Pojačanje socijalne uključenosti skupina u nepovoljnom položaju i osoba s posebnim potrebama.

Opći cilj:

- Promicati socijalnu i profesionalnu integraciju skupina u nepovoljnom položaju i osoba s posebnim potrebama

Specifični ciljevi:

- Unaprijediti socijalnu uključenost osoba u nepovoljnom položaju u obrazovni sustav
- Poticati socijalno uključivanje osoba u nepovoljnom položaju kroz olakšavanje njihovog pristupa tržišta rada
- Unaprijediti socijalne usluge i sposobnost pružanja tih usluga u borbi protiv socijalne isključenosti i siromaštva

Mjera 2.1. Pružanje potpore pri obrazovanju skupina s posebnim potrebama

Aktivnosti:

- Omogućiti uključivanje učenika/studenata u nepovoljnom položaju u obrazovnim ustanovama kroz različite prilagođene aktivnosti,
- Poboljšati sposobnost škola, odnosno njihovih zaposlenika za integraciju djece/mladih u nepovoljnom položaju u obrazovanju,
- Razvijati nove nastavne materijale za učenike/studente s invaliditetom,
- Pružati potporu inovativnim projektima namijenjenim osobama u nepovoljnom položaju u obrazovnim ustanovama.

- Prioritetna os 3: Poboljšanje ljudskog kapitala u obrazovanju i istraživanju

Opći cilj:

- Pružiti potporu razvoju reformi sustava obrazovanja i osposobljavanja radi poboljšanja kvalitete obrazovnog sustava i njegovog usklađivanja s EU standardima

Specifični ciljevi:

- Poboljšanje obrazovnog sustava
- Razvoj hrvatskog kvalifikacijskog okvira radi potpore konceptu cjeloživotnog učenja
- Razvoj ljudskog potencijala u istraživanju i inovativnosti, potpora umrežavanju, suradnji i transnacionalnoj suradnji između veleučilišta, ustanova i poduzeća

Mjera 3.1. Jačanje sustava obrazovanja

Aktivnosti:

- Poboljšanje kvalitete obrazovanja jačanjem obrazovnih ustanova,
- Kvaliteta usluga u obrazovanju poboljšana kroz provedbu reformi zasnovanih na strategijama, u cilju povećanja odgovora ljudi na potrebe društva znanja,
- Uspostava mehanizama za razvoj sustava osiguranja kvalitete,
- Jačanje strukovnog obrazovanja i osposobljavanja s naglaskom na nove tehnologije,
- Jačanje kapaciteta obrazovnog kadra,
- Kreiranje novih kurikuluma prema potrebama tržišta rada,
- Usklađivanje sustava obrazovanja odraslih i visokoškolskog obrazovanja s potrebama tržišta rada i načelima socijalnog uključivanja,
- Kontinuirano poboljšavanje sustava osposobljavanja nastavnika.

Mjera 3.2. Daljnji razvoj Hrvatskog kvalifikacijskog okvira radi potpore konceptu cjeloživotnog učenja

Aktivnosti:

- Jačanje Hrvatskog kvalifikacijskog okvira,
- Jačanje sustava cjeloživotnog učenja kroz podizanje svijesti,
- Razvijanje novih programa, usavršavanje, dokvalifikacije, prekvalifikacije, osposobljavanje sukladno potrebama poslodavaca odnosno tržištu rada,
- Poticajne mjere za sufinanciranje troškova usavršavanja, dokvalifikacije, osposobljavanja i neformalnog obrazovanja.

ZAPOŠLJAVANJE , PREKVALIFIKACIJA I OBRAZOVANJE ODRASLIH

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje godišnji prosjek Stope nezaposlenosti za 2011.godinu u Brodsko-posavskoj županiji iznosi 31,8% što ju po zaposlenosti stavlja na posljednje mjesto u RH. Državni prosjek, za usporedbu, iznosi 17% za isto razdoblje. Također, u Brodsko-posavskoj županiji je najveće povećanje stope nezaposlenosti u odnosu na 2010. godinu. Što se tiče nezaposlenosti prema spolu, udio žena u ukupnom broju nezaposlenih krajem 2011. u Brodsko-posavskoj županiji iznosi 56,6 % što ju čini vodećom županijom u RH po visini stope nezaposlenih žena. Iako žene čine većinski dio stanovništva (51, 47%) na tržištu rada su daleko manje prisutne. Prema podacima iz SWOT analize Strategije razvoja ljudskih potencijala brodske posavske županije 2011.g.- 2013.g. do visoke stope nezaposlenosti žena u BPŽ doveli su slijedeći problemi:

- Nedovoljni kapaciteti nezaposlenih žena koje žele pokrenuti vlastiti posao do čega je došlo radi nedostataka sredstava za dodatne oblike obrazovanja i usavršavanja (kojima bi stekle poduzetnička znanja i vještine i osnovno informatičko obrazovanje) i neinformiranosti o mogućnostima i poticajima za samozapošljavanje
- Nekompetentnost i nemotiviranost nezaposlenih žena za nastup na tržištu rada jer nemaju osnovno informatičko znanje a vještine za traženje posla, predstavljanje potencijalnom poslodavcu, pisanje životopisa i sl. su im slabo razvijene.

Osim zabilježene izrazito visoko stope nezaposlenih žena u Brodsko-posavskoj županiji postoji i velika nejednakost između muškaraca i žena na tržištu rada koja se, prema podacima iz SWOT analize Strategije razvoja ljudskih potencijala brodske posavske županije 2011.g.- 2013.g., očituje u slijedećim činjenicama:

- Prosječna plaća žena posljednjih godina dosegla je otprilike 97,65 % plaće muškaraca
- Žene primaju manju plaću u svakom sketoru i svakoj obrazovnoj kategoriji
- Rad koji obavljaju žene obično se smatra manje vrijednim (kako u javnom, tako i u privatnom sektoru)
- Tradicionalna podjela poslova na «ženske» i «muške» vidljivo je da žene uglavnom rade u djelatnostima podjela tržišta rada , osobito u djelatnostima kao što su zdravstvena i socijalna skrb, obrazovanje i javna administracija, gdje su plaće niže nego u ostalim djelatnostima

Nezaposlenost je usko povezana s raznim obrazovanja pa tako najveći broj nezaposlenih žena (68,66 %) u Županiji ima završenu srednju školu u trajanju 3 ili 4 godine ili gimnaziju. Nezaposlenih žena samo sa završenom osnovnom školom ima 26,16 %, dok svega 5,18 % nezaposlenih žena ima završenu višu ili visoku školu. Kod većine nezaposlenih žena znanja i vještine nisu prilagođene potrebama tržišta rada.

U 2011. godini, mjerama iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja u Brodsko-posavskoj županiji ukupno je obuhvaćeno 1540 osoba. Udio žena je prema podacima HZZ-a je raspoređen na sljedeći način:

- potpore za zapošljavanje – od ukupnog broja (84) 34 su žene,
- potpore za samozapošljavanje – od ukupnog broja (18) 5 su žene,
- financiranje obrazovanja – od ukupnog broja (704) 350 čine žene
- javni radovi – od ukupnog broja (539) 316 čine žene

- stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa - od ukupnog broja (195) 133 su žene.

Žene žrtve nasilja su u Nacionalnom planu za poticanje zapošljavanja za 2011. i 2012. godinu obuhvaćene u kategoriji *Sufinanciranje zapošljavanja posebnih skupina nezaposlenih osoba*. Iz statističkih podataka HZZ-a nije vidljivo koliko je žena putem te mjere zaposleno u Brodsko-posavskoj županiji.

Županijska razvojna strategija Brodsko-posavske županije 2011.g.- 2013.g. donosi mjere kojima se cilj podići razinu zaposlenosti u Brodsko-posavskoj županiji. Mjere u okviru teme zapošljavanje, prekvalifikacija i obrazovanje odraslih a koje bi se mogle odnositi na žene žrtve obiteljskog nasilja nalaze se unutar strateškog cilja 1- Jačanje gospodarstva na način koji vodi značajnom i kontinuiranom povedanju zaposlenosti i kvalitete radnih mjesta. Unutar ovog cilja žene žrtve obiteljskog nasilja nisu posebno prepoznate već se mogu podvesti pod generalnu skupinu „nezaposleni“. Nadalje, važan strateški cilj za navedenu temu je strateški cilj 3 - Kontinuiran razvoj obrazovnog sustava u skladu s potrebama gospodarstva unutar kojeg su donesene sljedeće mjere, a koje se odnose na žene žrtve obiteljskog nasilja kao kategorije nezaposlenih:

- ❖ Mjere u okviru Strateškog cilja 3
 - Mjere u okviru Prioriteta 3: Provedba programa cjeloživotnog obrazovanja koji će poticati stvaranje znanja i vještina
 - Mjera 3.3.1: Razvoj sustava i programa cjeloživotnog obrazovanja sukladno potrebama gospodarstva

Cilj mjere je:

- Razvoj i provođenje programa cjeloživotnog obrazovanja
- Uključivanje što je moguće više polaznika
- Mjera 3.3.3: Prekvalifikacijama i dokvalifikacijom osigurati dovoljan broj radnika za pojedina zanimanja

Cilj mjere je:

- Identificirane potrebe tržišta rada
- Dodjela stipendija povedana za 10%
- Uvođenje 4 nova programa prekvalifikacija i dokvalifikacija

Strategije razvoja ljudskih potencijala brodsko posavske županije 2011.g.- 2013.g. donosi sljedeće prioritete i mjere kojima propisuje smjerove politike zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja na županijskoj razini, a koje su bitne za žene žrtve obiteljskog nasilja:

- Prioritetna os 1: potpora pristupu održivom zapošljavanju i prilagodljivosti radne snage

Opći cilj:

- Privući i zadržati više zaposlenih povećanjem ulaganja u ljudski kapital, pojačanjem i promicanjem prilagodljivosti poduzeća i radnika.

Specifični ciljevi:

- Promicati aktivne mjere na tržištu rada kroz nacionalne i lokalne inicijative

- Podržati razvoj poduzetništva i poboljšati konkurentnost malog i srednjeg poduzetništva
- Jačati sustav cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja HZZ i drugih mehanizama potpore tržištu rada
- Jačati zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu

Mjera 1.1. Promicanje aktivnih mjera na tržištu rada kroz nacionalne i lokalne inicijative

Aktivnosti:

- Osposobljavanje tražitelja posla, prekvalifikacije, dokvalifikacije i aktivnosti potpore radi postizanja prilagodljivosti i mobilnosti radne snage,
- Promicanje zapošljavanja za tražitelje posla,
- Promicanje aktivnih mjera na tržištu rada kroz lokalne inicijative za zapošljavanje,
- Potpora pristupu zapošljavanju za žene

Mjera 1.2. Podržavanje razvoja poduzetništva i poboljšanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva i obrta

Aktivnosti:

- Promoviranje kulture poduzetništva putem usmjerenog profesionalnog usmjeravanja u cilju zapošljavanja i samozapošljavanja,
- Mikro-krediti za nezaposlene i skupine u nepovoljnom položaju radi pokretanja posla,
- Znanja i vještine za prilagodljivost malog i srednjeg poduzetništva,
- Usmjereni strukovno obrazovanje i savjetovanje.

Mjera 1.3. Jačanje sustava cjeloživotnog i profesionalnog usmjeravanje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i drugih mehanizama potpore tržištu rada

Aktivnosti:

- Poboljšanje aktivnosti središnjih i područnih struktura HZZ-a,
- Nadogradnja usluga koje pruža HZZ,
- Jačanje cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja.
- Prioritena os 2: Pojačanje socijalne uključenosti skupina u nepovoljnom položaju i osoba s posebnim potrebama.

Opći cilj:

- Promicati socijalnu i profesionalnu integraciju skupina u nepovoljnom položaju i osoba s posebnim potrebama

Specifični ciljevi:

- Unaprijediti socijalnu uključenost osoba u nepovoljnom položaju u obrazovni sustav
- Poticati socijalno uključivanje osoba u nepovoljnom položaju kroz olakšavanje njihovog pristupa tržišta rada
- Unaprijediti socijalne usluge i sposobnost pružanja tih usluga u borbi protiv socijalne isključenosti i siromaštva

Mjera 2.2. Pružanje potpore pristupu zapošljavanju za skupine u nepovoljnom položaju (žene žrtve obiteljskog nasilja izrijeckom su spomenute)

Aktivnosti:

- Promicanje održivog zapošljavanja osoba s posebnim potrebama i osoba s invaliditetom,

- Poduzeti mjere u području socijalne ekonomije.

Mjera 2.3. Pružanje potpore razvoju socijalnih usluga i sposobnosti pružatelja tih usluga u borbi protiv isključenosti i siromaštva (uključujući i poboljšanje mogućnosti zapošljavanja)

Aktivnosti:

- Pružiti potporu daljnjoj provedbi aktivnosti reforme u sektoru socijalne skrbi,
- Pojačati socijalne usluge u zajednici za skupine u nepovoljnom položaju,
- Pružiti potporu obiteljima s ovisnim članovima obitelji u usklađivanju radnog i obiteljskog života,
- Pružiti potporu socijalnom uključivanju mladih u nepovoljnom položaju,
- Pružiti potporu inovativnim kao i prilagođenim aktivnostima namijenjenim razvoju vještina mladih i samopoštovanja kao i njihovom jačanju.

Pomoć nezaposlenima

Jednokratne novčane pomoći u iznosu od 1.000 kuna isplaćivat će se građanima koji će ostali bez posla u 2012. godini ukoliko udovoljavju zadanim kriterijima:

Ukupna planirana sredstva su 200.000 kn.

Projekti u Brodsko-posavskoj županiji

U 2011.g. i 2012.g. Brodsko posavska županija provodi projekt „Radne sposobnosti-izvor znanja (WORK) koji se financira iz IPA programa, IV (razvoj ljudskih potencijala). Nositelj projekta je Područna služba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u Slavonskom Brodu a Županija brodska posavska je partner u projektu. U projekt je uključeno 15 zaposlenih i 15 nezaposlenih osoba. U cilju održivosti projekta HZZZ će osigurati sredstva za 10 nezaposlenih osoba

2011.g. HZZZ Područna služba Slavonski Brod i Županija Brodsko posavska proveli su projekt „Budi aktivna-budi konkurentna“ financiran iz IPA programa, IV komponenta „Strategije razvoja ljudskih potencijala Brodsko posavske županije“. Korisnice projekta bile su žene iznad 40 godina, duže nezaposlene, romkinje (bez obzira na socijalni status - primateljice socijalne pomoći). Predviđeno je nastavljanje projekta i u 2012.g.

SOCIJALNO STANOVANJE

Rješavanje stambenog pitanja za žene koje su preživjele nasilje iznimno je važno i predstavlja važan preduvjet planiranja i ostvarivanja života izvan nasilne veze. Također, prema iskustvima našeg savjetovišta, upravo je riješeno stambeno pitanje važan čimbenik pri dodjeljivanju skrbništva nad djecom. Korisnice koje su zaposlene lakše donose odluku o odlasku u podstanarstvo, međutim kako je ova populacija najčešće nezaposlena i vrlo lošeg ekonomskog statusa, često ovisi o podršci rodbine i mogućnosti privremenog ili stalnog smještaja kod njih. Stoga, sigurnost zaposlenja je ono što bi im uvelike olakšalo samostalan život i podmirivanje troškova podstanarstva koji su često iznad njihovih mogućnosti. Prema

iskustvima našeg savjetovališta, žene koje nisu zaposlene i nemaju podršku okoline nalaze se u nezavidnoj situaciji nesigurnosti i duže ostaju u nasilnoj vezi jer im je teško ostvariti samostalan život. Osim toga, jedan dio korisnica nevoljko odlazi iz vlastitog doma u koji su uložile puno godina vlastitog truda, ali i novca. Situaciju u kojoj one trebaju otići, a partneri ostaju na sigurnom, doživljavaju iznimno nepravednom i ona kod njih izaziva cijeli niz negativnih emocija.

Smještaj u Sigurnim kućama korisnice vide kao krajnje, i to samo kao kratkoročno rješenje koje im pruža mogućnost da se oporave i na pravi način informiraju o svojim pravima i mogućnostima. Za postojanje sigurnih kuća, prema našem iskustvu, korisnice saznaju od medicinskog osoblja, djelatnica CZSS ili članova udruga kojima su se javile. Boravak u skloništu reguliran je Pravilima boravka u skloništu, a prihvaćanjem pravila žene potvrđuju potpisom internog Ugovora. Osim individualnog i grupnog rada sa ženama i djecom, jednom tjedno organizira se i grupni sastanak sa ženama korisnicama skloništa. Sastanci se održavaju sa ciljem rješavanja dnevne organizacije života u Skloništu kao i radi rješavanja konfliktnih situacija u Skloništu. Maksimalni boravak u skloništu je devet mjeseci koji u iznimnim slučajevima može biti produžen do 12 mjeseci.

Nakon izlaska iz skloništa žene koje su preživjele nasilje najčešće se suočavaju upravo sa problemom stambenog zbrinjavanja. Odlazak u podstanarstvo za njih je najčešće jedina opcija koja ima puno svojih otegotnih okolnosti. Podstanarski stanovi su često vrlo skupi, a oni koji su povoljniji su neadekvatni za stanovanje, ili ako su povoljni često su udaljeni od škole ili vrtića što ženama često predstavlja problem ukoliko javni prijevoz u tom području nije dobro razvijen. Osim toga stanodavci nisu skloni podstanarima s djecom, te im rijetko pristaju prijaviti boravište. Upravo to predstavlja prepreku u ostvarivanju prava koja im daju lokalne vlasti. Žene koje su socijalno ugrožene, odnosno nemaju nikakvih primanja u Brodsko-posavskoj županiji imaju pravo koristiti pomoć grada, koji im financira dio režija (srtuja, voda, pili ili ogrev). Također postoje socijalni stanovi, ali nažalost do sada niti jedna žena žrtva nasilja nije dobila socijalni stan.

DOSTUPNA PRAVDA

U Brodsko-posavskoj županiji besplatnu pravnu pomoć žene žrtve obiteljskog nasilja mogu dobiti u udrugama koje su registrirane za besplatnu pravnu pomoć temeljem Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći kao što je IPC- informativno pravni centar – pravna pomoć za izbjeglice, te u drugim udrugama, poput naše - Udruge Brod – grupe za ženska ljudska prava, koje pružaju besplatnu pravnu pomoć u okviru svojih savjetovališta financiranih iz fondova EU i drugih domaćih i stranih fondova. Odvjetnička komora osigurava besplatnu pravnu pomoć socijalno ugroženim osobama i žrtvama Domovinskog rata u pravnim stvarima u kojima te osobe ostvaruju prava koja su u svezi s njihovim položajem. Besplatna pravna pomoć osigurava se imenovanjem punomoćnika za zastupanje bez prava na nagradu. Da bi se ostvarila besplatna pravna pomoć potrebno je ispunjavati određene kriterije koji se dokazuju raznim potvrdama te uz to ispuniti obrazac koji je, prema iskustvu naše udruge, vrlo zahtjevan te se za njegovo ispunjavanje žene žrtve često obraćaju za pomoć odvjetnicima našeg savjetovališta.

Besplatna pravna pomoć je način olakšavanja ostvarenja prava i pristupa sudovima i javnopravnim tijelima u RH hrvatskim državljanima i strancima uzimajući u obzir njihov materijalni položaj i okolnost da ne bi mogli ostvariti prava bez ugrožavanja svojeg uzdržavanja i uzdržavanja članova svojeg kućanstva. Besplatna pravna pomoć obuhvaća primarnu i sekundarnu pravnu pomoć.

- Primarna pravna pomoć obuhvaća:
 - pravni savjet
 - sastavljanje podnesaka pred javnopravnim tijelima
 - zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima
 - pravnu pomoć u mirnom izvansudskom rješenju spora
- Sekundarna pravna pomoć obuhvaća:
 - pravni savjet
 - sastavljanje podnesaka u sudskim postupcima
 - zastupanje u sudskim postupcima
 - pravnu pomoć u mirnom rješenju spora

Iz iskusta našeg pravnog savjetovališta koje korisnicama pruža informacije o njihovim pravima i mogućnostima ostvarivanja prava kroz institucije sustava, te im također osigurava pomoć, podrška i savjetovanje u postupcima pred sudovima, Centrima za socijalnu skrb, policijom, HZMO, HZZ, HZZO i td., sastavljanjem podnesaka (tužbe, žalbe, ovrhe) prijedloga, zamolbi, zahtjeva i slično, kao i posredovanjem te kontaktima sa pojedinim institucijama sustava radi realizacije konkretnog prava korisnica. Usluge savjetovališta korisnice mogu ostvariti osobnim dolaskom u savjetovalište ili putem telefona.

Iz dugogodišnjeg iskustva savjetovališta proizlazi da se u savjetovalištu obraćaju žene iz svih krajeva države, a naročito sa područja istočne Hrvatske (Slavonska regija) koja obuhvaća Brodsko- posavsku, Osječko- baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju. Savjetovalište kao i ženska savjetodavna linija djeluju po ustaljenim principima i kriterijima rada po kojima je svaka usluga za žene dostupna, besplatna i povjerljiva. Godišnje se u Udrugu obrati za pomoć 750 – 800 sa područja cijele RH.

Korisnice često ističu svoja negativna iskustva s institucijama i službenicima koji iz pozicije vlastitih stereotipa ili zbog privatnog poznanstva sa partnerom postupaju neprofesionalno, te ih često nagovaraju da se vrate u obitelj ili ih okrivljuju zbog preživljenog nasilja. Također, službenici/ice često ne pokazuju za njihovu situaciju i ne upućuju ih u njihova prava što rezultira time da žene duže ostaju u nasilnim vezama. Posebno je teška i složena situacija u manjim mjestima u kojima se svi poznaju pa je čuvanje profesionalne tajne gotovo nepostojeći pojam, a stigmatizacija puno veća. Kao poseban problem sudionice ističu sporost sudstva, odnosno dugotrajnost sudskih procesa koji se vode.